

essències culturals de cada una de les cultures que en formen part, hi ha gent que lluita dia a dia perquè no es perdin els trets distintius particulars, els quals ens fan diferents d'uns i ens uneixen amb tants altres.

Marta Pi Vázquez

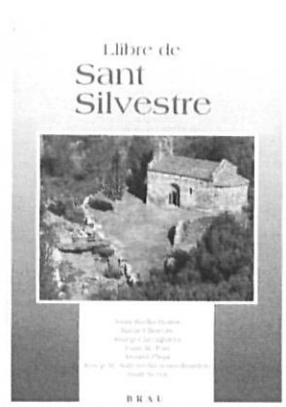
El llibre de Sant Silvestre

BADIA-HOMS, J.; BORRÀS, R.; CLAVAGUERA, J.; PAU, J. M.; PLUJÀ, A.; SALVATELLA, J. M. (coordinador); SERRA, J.

Llibre de Sant Silvestre.
Edicions El Brau.
Figueres, 2005.

La recuperació del patrimoni no es pot limitar a la que els restauradors realitzen sobre els objectes físics, com edificis, escultures o pintures. És molt més que això. No podem oblidar les tradicions no materialitzades de generacions de persones que ens han precedit i que han configurat la vida d'un lloc. Uns objectius que ultrapassen l'abast dels tècnics de l'administració i que només la voluntat popular pot recobrar.

En aquest sentit és reconfortant llegir el *Llibre de Sant Silvestre*, pel que suposa d'intencionalitat en la recuperació integral del patrimoni d'un territori. En aquest cas, el que tots havíem conegut amb el nom de *Valleta*. Un d'aquests projectes no

escrits, no formalitzats, però que es troba rere la voluntat de cada un dels membres dels Amics de Sant Silvestre, agrupació que va començar per recuperar el record de l'església d'aquest nom, ja fora de culte, arranjar el camí des de Llançà i organitzar un aplec que s'inicià el segon diumenge de maig de 1980. Alguns dels fruits d'aquesta iniciativa van ser la restauració de l'edifici per la Diputació de Girona, inaugurada el 1983, i una contínua millora de l'entorn que es materialitza a cada aplec. El llibre, a la fi, no suposa més que un esglaó en aquest procés.

No és el resultat d'una obra unitària, sinó la juxtaposició de set visions complementàries. Joan Badia-Homs hi aporta la seva reconeguda erudició per situar l'origen de l'església en el món medieval i hi afegeix, també, algunes llegendes antigues sobre el papa Silvestre I. Josep Clavaguera ens dona una completa imatge de la vida parroquial, molt important en les comunitats de la Catalunya tradicional, fins a la seva decadència i abandó definitiu. Arnald

Plujà fa un persuasiu estudi sobre l'etimologia del nom, recuperant el topònim *Balleta* en substitució de l'actual *Valleta*, i sobre la vida a la vall en temps moderns i contemporanis. Joan Serra ens explica tota l'obra realitzada pel col·lectiu Amics de Sant Silvestre. Rafael Borràs fa una semblança de l'obra de l'escultor Guillem Duran, autor de la imatge de sant Silvestre que va donar a l'església en el transcurs del VI Aplec. Joan M. Pau recupera la llegenda apòcrifa, de temps medievals, sobre l'església. Finalment, Josep M. Salvatella hi afegeix una sèrie de notes al marge sobre diferents aspectes de la vida i les tradicions de la vall.

El conjunt podria semblar tècnicament poc homogeni. Fins i tot, estilísticament desigual. Però és justament aquesta diversitat la que millor sap transmetre aquest punt de rauxa de set autors diferents representant la il·lusió en la feina de tot un col·lectiu.

Per tot plegat, la població de Llançà s'ha de sentir cofoia, perquè tot i que està oberta al mar, que actualment li és font de prosperitat i d'orgull, no oblida les seves arrels terra endins, i s'ha esforçat per recuperar el patrimoni d'aquesta vall de Balleta (escriguem-ho així), una recuperació en la qual aquest llibre representa una nova fita que esperem que no sigui la darrera.

Àngel Bosch i Lloret

Arqueologia de la Guerra Civil

EJARQUE MONTESANO, Joaquim;
RUSTULLET NOGUER, Miquel.

El camp d'aviació de Martís. 1938-1960.

Consell Comarcal del Pla de l'Estany. Banyoles, 2004.
115 pàgines.

L'aviació sempre ha exercit un cert magnetisme sobre el comú de la gent. L'aviació, el 1938, quan es començà a construir l'aeròdrom del Pla de Martís, prop de Banyoles, era una arma bèl·lica relativament jove (s'ha dit que la nostra guerra civil i especialment la I Guerra mundial varen significar un camp de proves i un salt tecnològic important en aquest camp), i encara tenia un paper en el curs i accions de la guerra. Una aviació republicana, prou mitificada, subministrada per l'URSS, que es va veure superada ben aviat per l'aviació franquista, amb els seus potents aparells italians i alemanys, que propagaren l'horror dels bombardeigs a les ciutats.

L'exèrcit republicà en el curs de la guerra i a casa nostra, amb la col·laboració de la Generalitat i els ajuntaments, va arribar a construir, es diu, més de tres-cents camps d'aviació. A les nostres comarques cal que recordem el de Celrà —del qual el 1997 se'n publicà un llibre, obra d'Artemi Rossell—, que, juntament amb el Pla de Martís foren, sens dubte, els més importants de la província. Però també els